

Informace ze zdravotnictví Libereckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hradec Králové
4. 10. 2014

9

Chirurgická péče - činnost v Libereckém kraji v roce 2013

Surgical Service - Activity in the Liberecký Region in 2013

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o chirurgické péči v Libereckém kraji za rok 2013 obsahuje údaje o ambulantní péči z oblasti sítě zdravotnických zařízení, personálního zajištění, činnosti včetně úrazovosti a také základní ukazatele lůžkové péče nemocnic. Údaje jsou členěny dle typu poskytovatele zdravotních služeb, území a dle jednotlivých oborů.

Summary

Information on health service activity in the branches of surgery in the Liberecký region in 2013 contains data about out-patient care from area of health service network, personnel capacity, activity including statistics of injuries, and also basic indicators of in-patient care in hospitals. Data are presented by type of providers of health services, territory and by particular branches of surgery.

Podkladem pro zpracování byly údaje z ročního výkazu o činnosti oboru, který vyplňuje každé ambulantní pracoviště chirurgie všech zřizovatelů, včetně ambulantních částí lůžkových zařízení. Údaje o lůžkové péči byly převzaty z výkazu L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu. Výkazy byly součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví ČR na rok 2013. Formuláře výkazů a pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz. Údaje pro výpočty relací na obyvatelstvo byly získány z materiálů ČSÚ.

Do chirurgických oborů se kromě samostatné *chirurgie* řadí také *cévní chirurgie, hrudní chirurgie, ortopedie, traumatologie, kardiochirurgie, korektivní dermatologie, plastická chirurgie (včetně léčby popálenin), neurochirurgie a dětská chirurgie*. V kraji jsou zastoupeny vesměs všechny chirurgické obory, a to jak v ambulantní péči, tak také v lůžkové péči. Všechna ambulantní oddělení výše jmenovaných oborů, včetně ambulantních částí nemocnic, bez ohledu na zřizovatele, odevzdávají samostatně vyplněné statistické výkazy. Data z těchto výkazů poskytují základní informace o činnosti jednotlivých oborů a umožňují kvantifikovat potřeby při zajišťování zdravotní péče a zároveň vypovídají o zdravotním stavu obyvatelstva.

Ambulantní péče

V tomto oboru zabezpečovalo odbornou péči v kraji na 71 pracovištích 64,28 lékařů a 100,63 ZPBD. Jde o průměrný roční přepočtený počet pracovníků včetně smluvních. Z důvodů porovnání jsou u vývojových grafů relace počítány na přepočtený počet lékařů včetně smluvních. Z celkového počtu lékařů pracovalo 42,6 % v ambulantních částech nemocnic a v samostatných ordinacích pracovalo 50,2 % lékařů. Na 10 tisíc obyvatel kraje připadlo 1,47 lékaře, v ČR to bylo 1,86.

Z uvedených 487 tisíc výkonů největší objem představovala kontrolní vyšetření, kterých bylo v roce 2013 provedeno téměř 234 tisíc (48 %), prvních ošetření 231 tisíc (47 %) a konsiliárních vyšetření bylo provedeno 23 tisíc (5 %). Ze všech sledovaných chirurgických oborů bylo nejvíce zdravotní péče (ošetření - vyšetření) poskytnuto v oborech – chirurgie pro dospělé (vč. dětské, hrudní a cévní chirurgie) 274 079 návštěv, tj. 56,3 % a v ortopedických ambulancích - 144 806 návštěv (29,7 %). Na zbývající chirurgické obory připadlo 68 362 návštěv (14,0 %). Z těchto oborů bylo nejvíce ošetření na odděleních traumatologie (43 777).

V roce 2013 byla chirurgická péče v kraji nejčastěji poskytována v ambulantních částech lůžkových zařízení (53 %), v samostatných ordinacích lékaře specialisty (41 %) a v ostatních ambulantních zařízeních pouze 6 %. Z okresů kraje nejvíce pacientů bylo ošetřeno v okrese Liberec - přes 139 tisíc, na 1 lékaře tím připadlo 9 458 ošetření. Krajský průměr počtu ošetření na 1 lékaře byl 7 580 ošetření (ČR 6 157 ošetření). Nejvyšší počet ošetření na 1 lékaře byl v okrese Česká Lípa 9 740 ošetření a nejnižší v okrese Semily 5 270.

V kraji bylo vykázáno 94 754 (ČR 1 787 775) úrazů, což představuje 41 % z celkového počtu prvních ošetření. Více než polovina všech úrazů (66 760) byla ošetřena v ambulantních částech lůžkových zdravotnických zařízení. Ve věkové kategorii 0–14 let bylo 14 980 úrazů, tzn. 2 204 úrazů na 10 tisíc dětí daného věku. V další věkové kategorii adolescentů (15–19 let) bylo ošetřeno 12 213 případů, tj. 5 692 úrazů na 10 tisíc dorostu. A ve věkové skupině 20 až 64 let bylo 51 810 úrazů - tj. 1 875 úrazů na 10 tisíc obyvatel dané věkové skupiny. Ve struktuře uváděných úrazů (mimo úrazů „ostatních“) bylo nejvíce úrazů „domov a obytné instituce“ (22 %), následují úrazy „sportovní“ (21 %), „pracovní (školní) úrazy“ (17 %) a „dopravní úrazy“ (12 %).

Z hlediska druhu zranění se samostatně sledují pouze zranění kosterní soustavy – zlomeniny, kterých bylo ošetřeno 31 378 tzn., že zhruba každý třetí úraz měl za následek zlomeninu. V přepočtu na 10 tisíc obyvatel podle věku bylo ošetřeno ve věkové skupině 0–14 let 503 zlomenin a u adolescentů (15–19 let) 1 571 zlomenin.

Lůžková péče

Lůžkovou péči chirurgických oborů v nemocnicích kraje zajišťovalo celkem 16 oddělení: *chirurgie (včetně dětské chirurgie) 8, neurochirurgie 1, traumatologie 1, ortopedie 5 oddělení* a jedno oddělení *plastické chirurgie* v Ústavu chirurgie ruky a plastické chirurgie ve Vysoké nad Jizerou. Na těchto chirurgických lůžkách (616 lůžek) bylo hospitalizováno cca 34 tisíc pacientů. Průměrná ošetřovací doba se pohybovala od 4,0 dne na oddělení plastické chirurgie do 8,1 dne na oddělení neurochirurgie. Na 100 lůžek (chirurgických oborů) v průměru připadlo 21,20 lékařů a 57,87 ZPBD. Využití lůžek ve dnech maximální lůžkové kapacity bylo v kraji nejvyšší v oboru traumatologie (323,7 dne), nejnižší využití bylo v oboru ortopedie 246,9 dne.

Zpracovala: Ivana Trávová

ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Hradec Králové

Habrmanova 19/1, 500 02 Hradec Králové

tel.: 495 058 321, fax: 495 058 322

e-mail: Libuše.Drahokoupilova@uzis.cz

<http://www.uzis.cz>

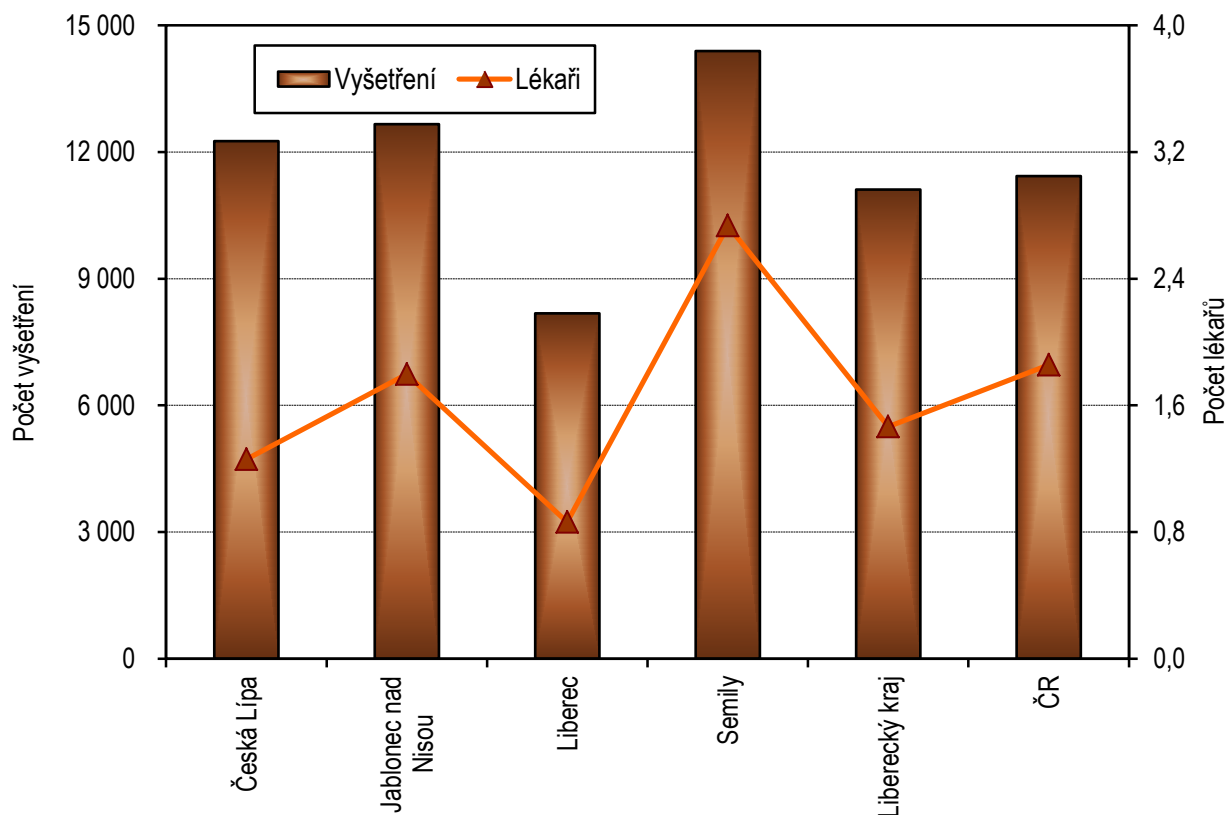
Zajištění ambulantní péče podle poskytovatele zdravotních služeb

Druh zdravotnického zařízení	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet jedno-denních chirurgií	Počet ošetření (vyšetření)			
		lékaři	ZPBD ²⁾		celkem	v tom (v %)		
						první ošetření	konsiliární vyšetření	kontrolní vyšetření
Chirurgické obory celkem								
Ambulantní část lůžkových ZZ	18	27,41	64,60	61	258 233	52,83	4,80	42,37
Samostatné ordinace lékařů specialistů	50	32,27	30,03	1 010	200 249	41,56	5,09	53,35
Ostatní ambulantní zařízení	3	4,60	6,00	-	28 765	37,83	-	62,17
Celkem	71	64,28	100,63	1 071	487 247	47,32	4,63	48,05

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (včetně smluvních)

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb. o nelékařských povoláních § 5–§ 21a

Počet lékařů a vyšetření na 10 tisíc obyvatel dle okresů

Zajištění ambulantní péče dle chirurgických oborů

Druh zdravotnického zařízení	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet jednodenních chirurgií	Počet ošetření (vyšetření)			
		lékaři	ZPBD ²⁾		celkem	v tom (v %)		
						první ošetření	konsiliární vyšetření	kontrolní vyšetření
Chirurgie ³⁾	33	34,65	51,17	660	274 079	44,22	4,85	50,93
Neurochirurgie	1	1,00	5,00	-	5 640	55,55	13,99	30,46
Plastická chirurgie ⁴⁾	11	4,10	3,93	277	18 945	37,36	0,10	62,54
Traumatologie	2	4,00	18,95	-	43 777	57,01	3,53	39,46
Ortopedie	24	20,53	21,58	134	144 806	51,22	4,79	43,99
Celkem	71	64,28	100,63	1 071	487 247	47,32	4,63	48,05

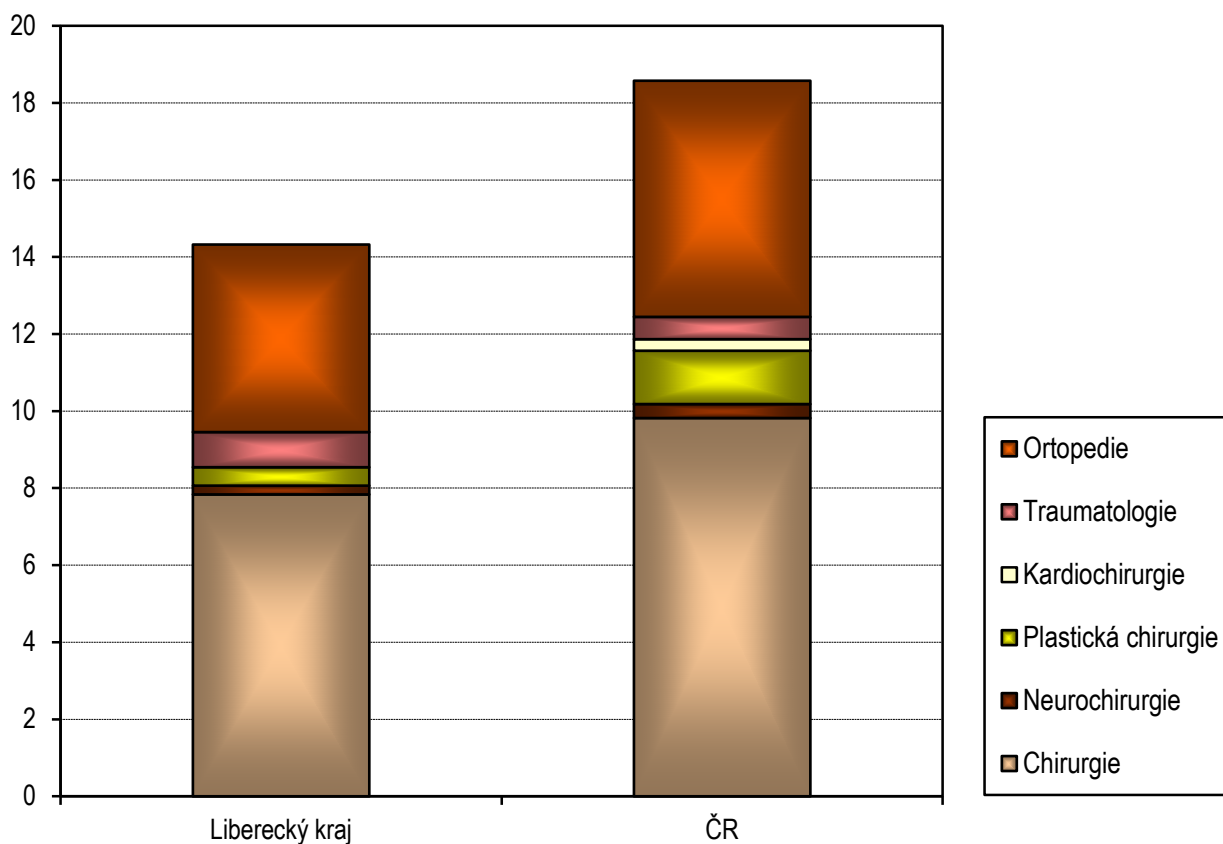
¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (včetně smluvních)

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb. o nelékařských povoláních § 5–§ 21a

³⁾ Včetně dětské, hrudní a cévní chirurgie

⁴⁾ Včetně léčby popálenin a korektivní dermatologie

Počet lékařů na 100 tisíc obyvatel

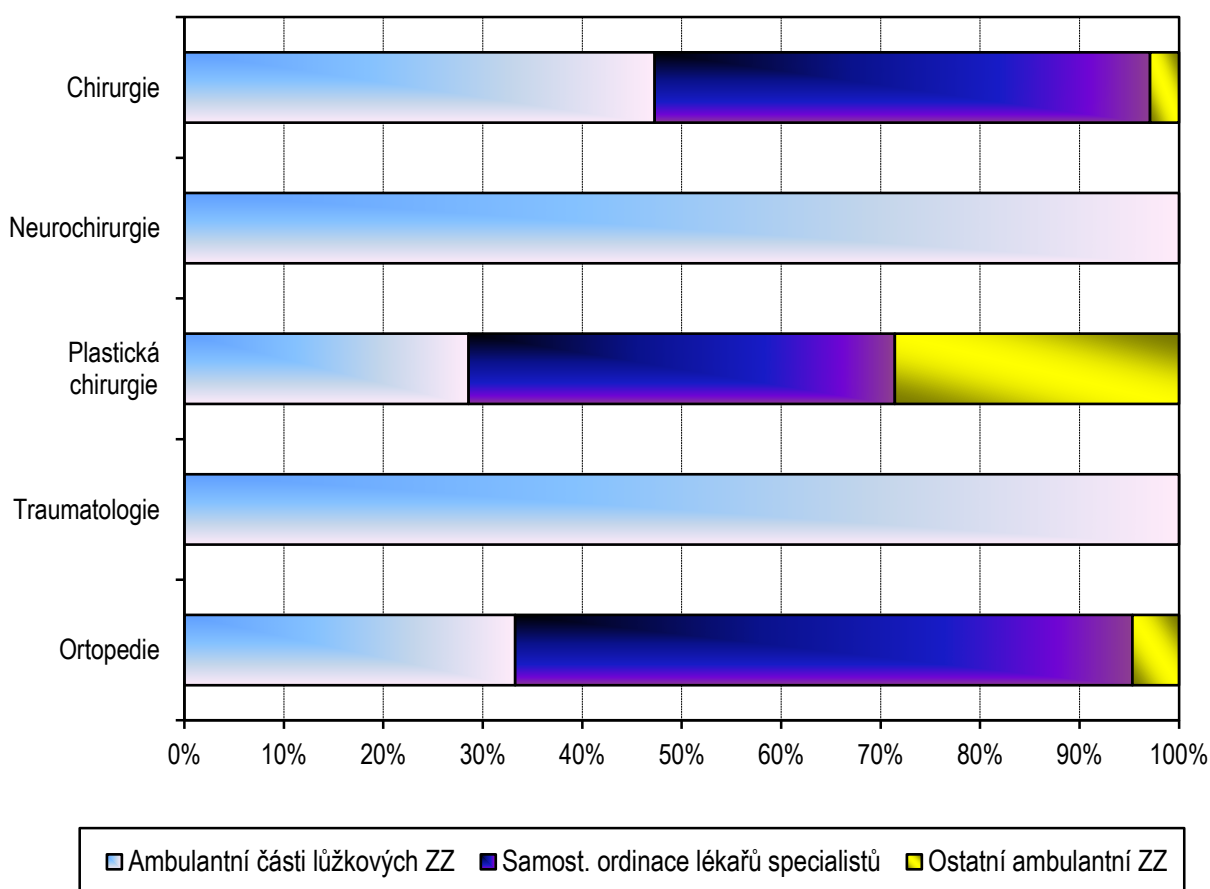
Zajištění chirurgické ambulantní péče dle okresů

Kraj, okres	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet jedno-denních chirurgií	Počet ošetření (vyšetření)			Počet ošetření na 1 lékařské místo	
		lékaři	ZPBD ²⁾		celkem	v tom (v %)			
						první ošetření	konsiliární vyšetření		kontrolní vyšetření
Česká Lípa	13	12,95	17,70	694	126 138	47,13	5,55	47,32	9 740,4
Jablonec nad Nisou	17	16,18	23,40	-	113 889	41,06	6,27	52,67	7 038,9
Liberec	22	14,80	37,22	289	139 979	56,53	4,51	38,96	9 458,0
Semily	19	20,35	22,31	88	107 241	42,16	1,97	55,87	5 269,8
Liberecký kraj	71	64,28	100,63	1 071	487 247	47,32	4,63	48,05	7 580,1
ČR	1 699	1 951,43	2 934,74	57 820	12 015 245	44,01	5,31	50,68	6 157,1

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (včetně smluvních)

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb. o nelékařských povoláních § 5–§ 21a

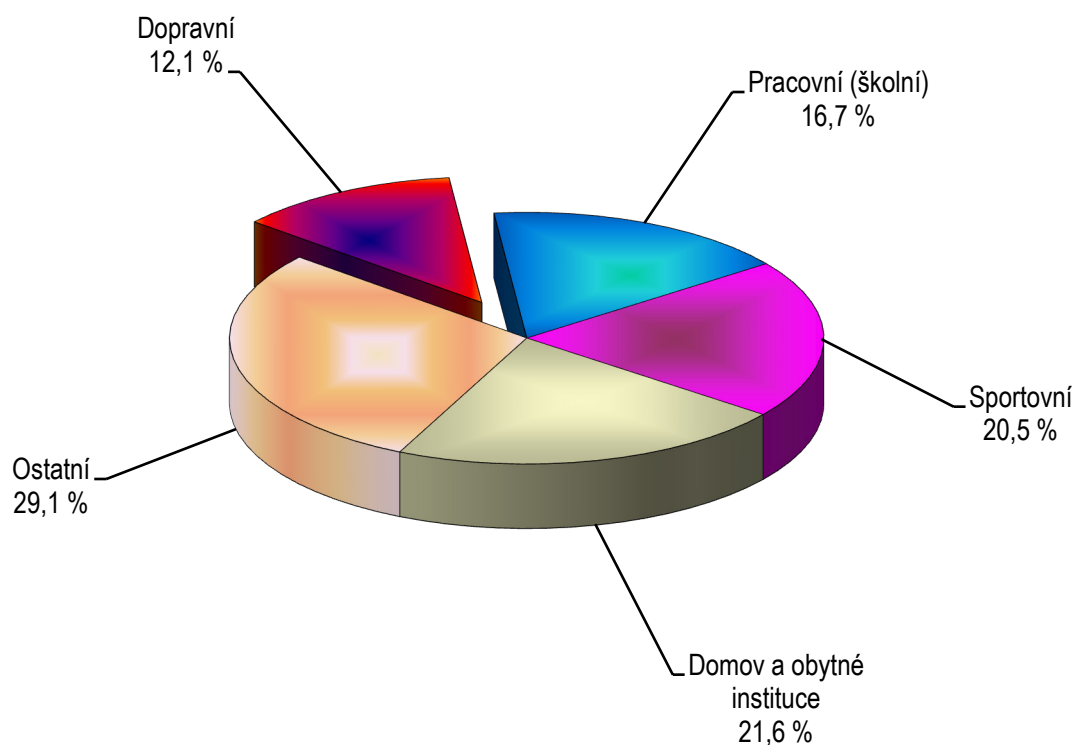
Struktura počtu lékařů chirurgických oborů podle druhu zařízení

Úrazy podle věku a pohlaví

Úrazy podle věku a pohlaví při prvním ošetření	Celkem	Úrazy na 10 tisíc obyvatel				
		dopravní	školní a pracovní	sportovní	domov a obytné instituce	ostatní
		0-14 let				
Muži	8 417	239,93	366,79	627,96	431,08	749,94
Ženy	6 563	200,71	334,71	352,22	402,92	690,25
		15-19 let				
Muži	7 062	699,01	1 096,75	1 556,38	1 175,94	1 899,52
Ženy	5 151	565,53	793,85	1 151,13	830,15	1 580,05
		20-64 let				
Muži	31 012	317,51	452,32	589,58	390,49	479,86
Ženy	20 798	188,94	310,45	266,50	341,29	408,86
		65 let a více				
Muži	6 376	224,39	129,65	216,74	735,66	813,11
Ženy	9 375	220,89	107,28	142,65	742,08	983,11
Celkem	94 754	261,98	360,82	442,15	467,35	628,70

Struktura ambulantně ošetřených úrazů

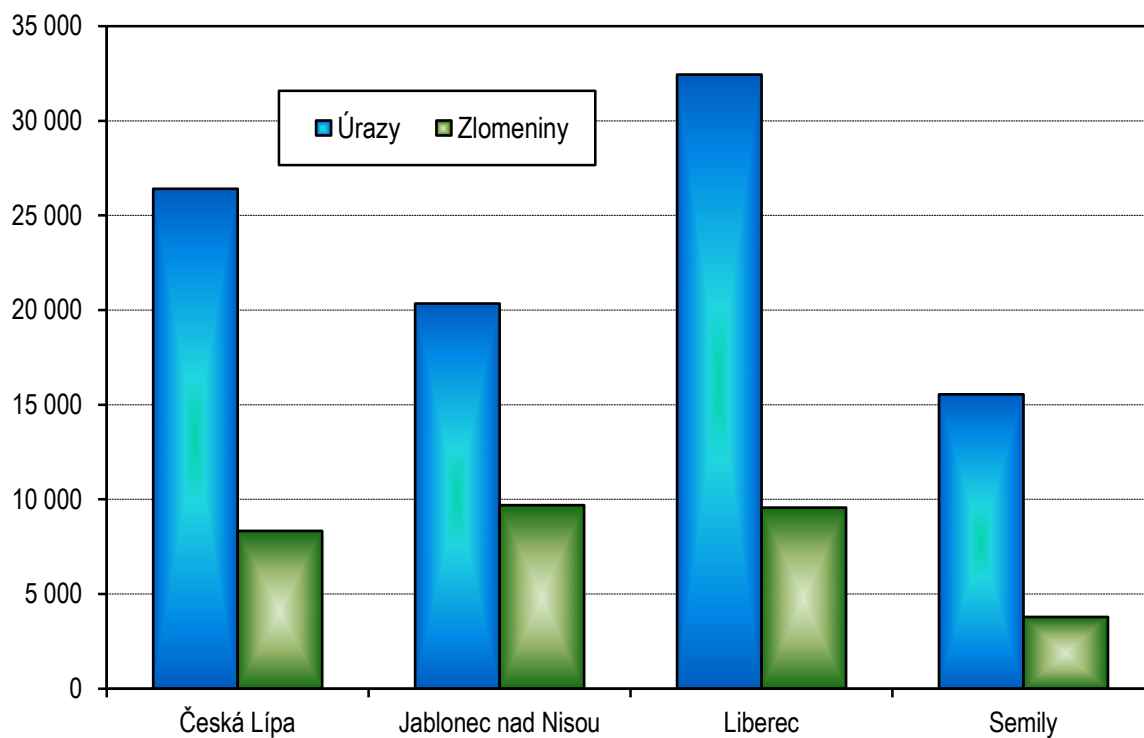
Počet ambulantně ošetřených zlomenin

Oddělení a pracoviště zdravotnického zařízení	Zlomeniny						
	celkem	na 10 tis. obyvatel	z toho u dětí a dorostu na 10 tis. obyvatel		v tom ošetřeno (v %)		
			0–14 let	15–19 let	v ambulantní části lůžkových zdravotnických zařízení	v samostat. ordinacích lékařů specialistů	v ostatních ambulantních zdravot. zařízeních
Chirurgie ¹⁾	16 214	369,78	257,15	926,59	70,84	26,25	2,91
Neurochirurgie	-	-	-	-	-	-	-
Plastická chirurgie ²⁾	211	4,81	2,80	10,25	-	-	100,00
Traumatologie	8 524	194,40	147,70	226,99	100,00	-	-
Ortopedie	6 429	146,62	95,62	406,90	93,09	4,22	2,69
Chirurgické obory	31 378	715,62	503,27	1 570,73	82,84	14,43	2,73

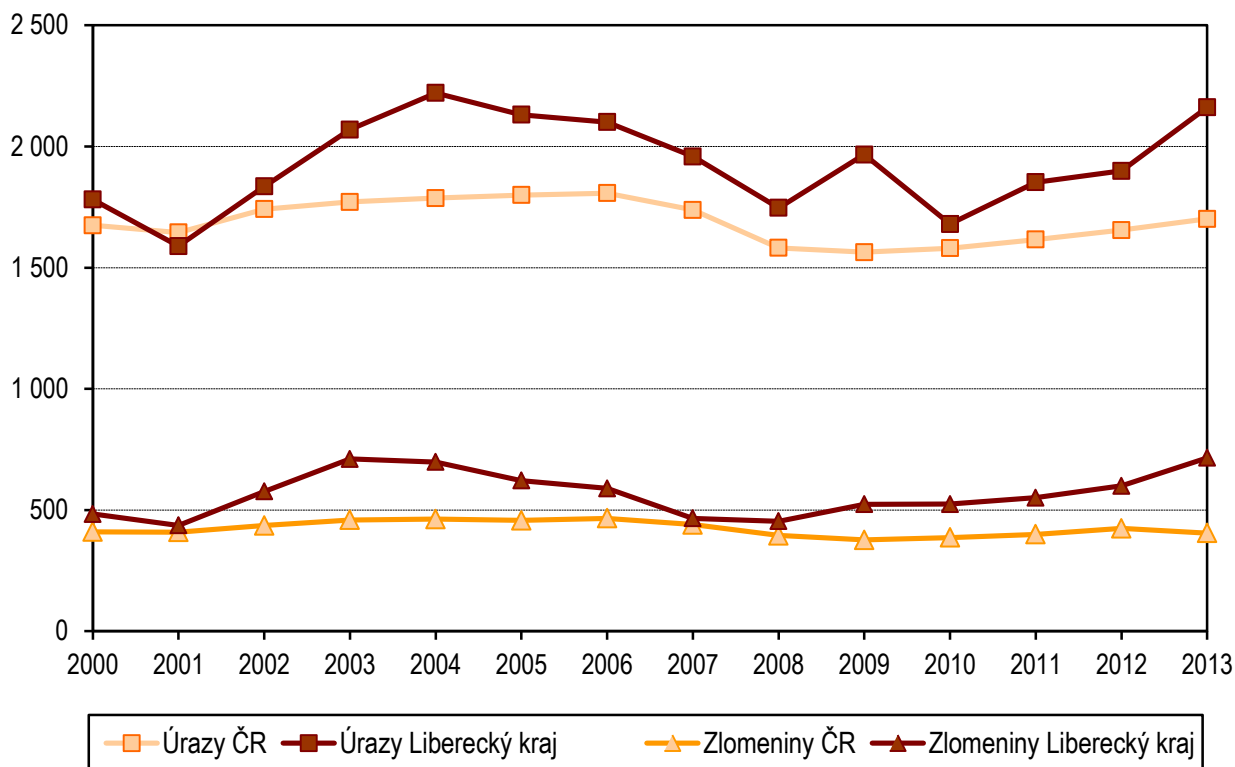
¹⁾ Včetně dětské, hrudní a cévní chirurgie

²⁾ Včetně léčby popálenin a korektivní dermatologie

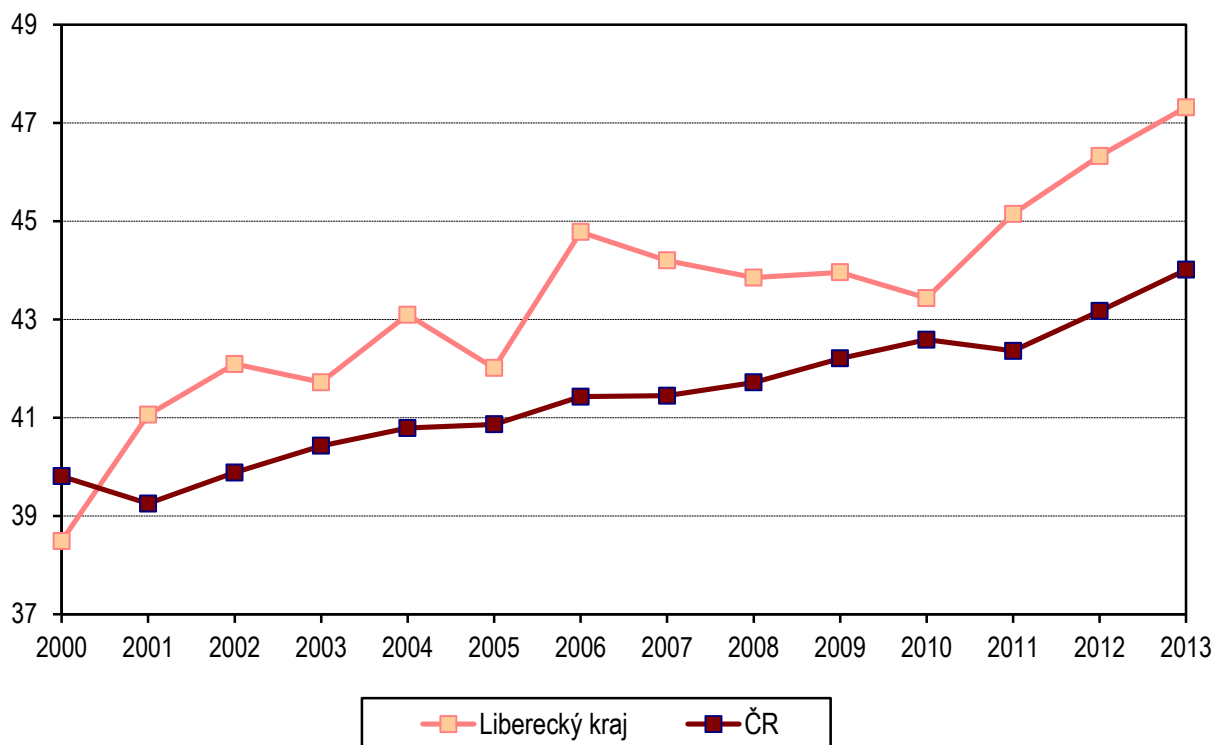
Úrazy (z toho zlomeniny) dle okresů

**Vývoj úrazů (z toho zlomenin) na 10 tisíc obyvatel
v letech 2000–2013**

**Podíl prvních ošetření na celkovém počtu ošetření
v letech 2000–2013**

Využívání lůžkového fondu a zatížení zdravotnických pracovníků na chirurgických odděleních nemocnic a odborných centrech v kraji

Ukazatel	Chirurgie ⁴⁾	Neuro- chirurgie	Plastická chirurgie, léčba popálenin	Traumatolo- logie	Ortopedie
	Kraj				
Počet oddělení	8	1	1	1	5
Počet pracovníků ¹⁾					
lékaři	69,37	10,10	8,35	11,50	31,25
ZPBD ²⁾ celkem	203,56	40,36	26,28	24,43	61,84
Průměrný počet lůžek	329,99	33,00	52,00	45,00	147,00
Průměrný denní stav obsazených lůžek					
celkem	227,1	25,7	40,5	39,9	99,4
na 1 lékaře	3,3	2,2	4,9	3,5	3,2
Počet lékařů na 100 lůžek	20,46	30,61	16,06	25,56	21,26
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	60,05	122,30	50,54	54,29	42,07
Počet hospitalizovaných	19 527	1 159	3 717	2 140	7 743
Nemocniční letalita (v promilích)	11,8	17,1	-	1,4	1,6
Využití lůžek ve dnech	251,1	284,8	284,1	323,7	246,9
Průměrná ošetrovací doba	4,2	8,1	4,0	6,8	4,7
Prostoj lůžek ³⁾	1,6	2,3	0,7	0,9	1,9

¹⁾ Součet úvazků včetně smluvních k 31.12.

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu § 5–§ 21a zákona č. 96/2004 Sb.

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

⁴⁾ Vč. dětské, hrudní a cévní chirurgie